

Hodnotenie a klasifikácia predmetu slovenský jazyk a literatúra

1. Úvod:

V predmete slovenský jazyk a literatúra je žiak hodnotený podľa Metodického pokynu MŠVV a Š SR č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

2. Kritéria hodnotenia predmetu:

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.

Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka.

Hodnotí sa:

- schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách,
- obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby,
- gramatická správnosť,
- štylistická pôsobivosť,
- stupeň rečovej pohotovosti,
- v písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

3. Stupne klasifikácie pri jednotlivých formách skúšania:

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa klasifikujú:

Stupeň 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia a zároveň dokáže vecne a presvedčivo argumentovať, obhájiť svoj názor a kriticky hodnotiť. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

Stupeň 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, takmer vždy gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie,

klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia, zároveň vecne a s pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a kriticky hodnotí. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi primerane uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, takmer vždy dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text primerane analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela takmer vždy dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

Stupeň 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje vhodne a kultivovane, čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch s pomocou učiteľa je schopný čiastočne využívať logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, porovnávanie. S pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a hodnotí. Čiastočne používa odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta nesúvislo umelecké a odborné texty, s pomocou učiteľa sa v nich orientuje a vypisuje základné údaje. Interpretuje a porovnáva umelecký a vecný text, pričom čiastočne využíva poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

Stupeň 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Odbornú jazykovú terminológiu používa iba čiastočne. S pomocou učiteľa v ústnej a písomnej forme tvorí jednoduché druhy textov, pričom dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavuje väčšie množstvo štylistických a gramatických chýb. Žiak číta pomaly, nesúvislo a s prestávkami, v umeleckých a vecných textoch sa orientuje a vypisuje základné údaje s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho interpretovať umelecký alebo vecný text, a to s pomocou učiteľa a odpovedá na jednoduché otázky súvisiace s prečítaným textom.

Stupeň 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vo vyjadrovaní robí gramatické chyby. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Jednoduché druhy textov v ústnej i písomnej forme dokáže tvoriť iba s pomocou učiteľa. V ústnej alebo písomnej forme sa vyskytujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta pomaly, nesúvislo, s prestávkami a v umeleckých a vecných textoch sa orientuje iba s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho iba s pomocou učiteľa interpretovať umelecký alebo vecný text a veľmi jednoducho odpovedá na otázky súvisiace s prečítaným textom.

4. Formy/spôsoby skúšania v predmete slovenský jazyk a literatúra:

Ústne skúšanie:

Pri ústnom skúšaní (samostatný ústny prejav, rozhovor s vyučujúcim, prezentácie) berieme do úvahy obsah a rozsah prejavu, plynulosť prejavu, rozsah a správnosť slovnej zásoby, dodržanie témy, poznanie súvislostí, analýzu a interpretáciu textu ukážky (ak je práca s textom súčasťou skúšania), argumentáciu, dodržanie spisovnej výslovnosti, logickosť odpovede. Každý žiak je v priebehu polroku ústne vyskúšaný min. 1x.

Súčasťou ústneho skúšania v predmete SJL sú aj dobrovoľné prezentácie na vybrané témy, kde je žiak hodnotený na základe týchto kritérií:

- obsahová správnosť, dodržanie témy,
- kontakt s poslucháčom,
- správnosť a rozsah slovnej zásoby,
- schopnosť reagovať na podnety spolužiakov a učiteľa,
- logickosť myšlienok,
- využívanie mimojazykových prostriedkov.

Písomné skúšanie:

Písomné preverovanie realizujeme prostredníctvom kontrolných slohových prác, diktátov, tematických písomných prác, polročných testov. Žiak dopredu pozná dátum a obsah písomnej previerky. Žiak je s kritériami hodnotenia oboznámený na úvodnej vyučovacej hodine.

Kontrolné slohové práce:

1. ročník: 2 (súkromný list, beletrizovaný životopis)
2. ročník: 2 (charakteristika osoby, umelecký opis)
3. ročník: 2 (výklad, úvaha)
4. ročník: 2 (rečnícky prejav, umelecké rozprávanie)
5. ročník: 1 (podľa potreby, príprava na PFIČ MS)

Hodnotenie kontrolnej slohovej práce – žiaci budú hodnotení na základe získaných bodov nasledovne:

Počet dosiahnutých bodov:	Vonkajšia forma	Vnútrotná forma					Celkový dojem	Spolu
		obsah	kompozícia	jazyk	pravopis	štýl		
0 - 4	0 - 4	0 - 4	0 - 4	0 - 4	0 - 4	0 - 4	0 - 4	0 - 28

Hodnotenie:

Počet dosiahnutých bodov:	Výsledné hodnotenie:
28 – 25	výborný
24 – 21	chválitebný
20 – 13	dobrý
12 – 8	dostatočný
7 – 0	nedostatočný

Kontrolné diktáty: 1. – 4. ročník – 1 diktát za klasifikačné obdobie

Hodnotenie diktátu – žiaci budú hodnotení podľa počtu pravopisných chýb nasledovne:

Počet pravopisných chýb:	Výsledné hodnotenie:
0 – 1	výborný
2 – 3	chválitebný
4 – 6	dobrý
7 – 9	dostatočný
10 a viac	nedostatočný

Testy: priebežné testy – 1. -5. ročník – min. 1x za klasifikačné obdobie, tematické previerky – 1. – 5. ročník – min. 1x za klasifikačné obdobie

Hodnotenie testov – žiaci budú hodnotení na základe získaných percent nasledovne:

Dosiahnuté percento	100 -90 %	89 – 75%	74 – 50 %	49 – 30 %	29 – 0 %
Známka	výborný	chválitebný	dobrý	dostatočný	nedostatočný

5. Súhrnné hodnotenie za klasifikačné obdobie:

Za klasifikačné obdobie pri 3 hodinovej dotácii musí žiak mať min. 1 známku z ústnej odpovede, min. 2 známky z písomného hodnotenia (priebežné testy, tematické previerky, kontrolná slohová práca, kontrolný diktát).

Ak žiak nemôže splniť všetky predpísané požiadavky, učiteľ stanoví jeden spoločný náhradný termín, a to pred koncom daného klasifikačného obdobia. Inak nemôže byť klasifikovaný.

Výsledné polročné hodnotenie žiaka vypočítame ako **vážený aritmetický priemer** zo získaných známok za polrok. Najvyššiu **váhu 3** má kontrolná slohová práca, kontrolný diktát, priebežné testy a tematické previerky, ústne skúšanie s opakovaním, **váhu 2** ústne skúšanie, umelecký prednes, **váhu 1** vypracovanie projektu, aktívna práca na hodine, účasť na súťažiach, vlastná literárna tvorba.

Ak žiakovi vychádza nerozhodná známka, má možnosť opravnej písomnej práce, prípadne ústnej odpovede s opakovaním. Učiteľ mu dopredu oznámi dátum a obsah previerky.

Vzorec pre výpočet celkovej známky za klasifikačné obdobie:

$$X_v = \frac{a \cdot 3 + b \cdot 2 + c \cdot 1}{a + b + c}$$

Výsledné hodnotenie zohľadňuje aj hodnotenie systematickosti prípravy žiaka na predmet a jeho vynaložené úsilie a prihliadnutím na jeho individuálne schopnosti, resp. zdravotné obmedzenia.